DENGÊ KURD

11-cozerdan 2712 k 1-6-2013 z DENGê KURD -hjmar (9) www. Pdksp.com

Partî û (pyd)…Pevçûna ragehandinê destpêkir

2 SERGONÎ Û KOÇBERIYA KURD

3 Hevpeyvîna zarokên Helebçe û(taxa ŞêxMeqsûd)

3 Jina kurd û biryara siyasî li Rojavayê Kurdistanê

3 Jin û afret

Partî û (pyd)… Pevçûna rage-handinê destpêkir

Destdirêjiya (pyd) li serkomerîşkekekadiroyênpartî û destgîrkirina wan pêşhatekemetirsîdare di rêveçûnatevgerarizgarîxwazakurd de li RojavayêKurdisanê, çima û ji bona çi?

Jiberkuevbûyerberî her tiştîzengilêbirakujiyêlêdide û qewmanakampaxiyêserîdikişîne bi berûberpabûnatevlîheviyekebêserûber li deverênkurdnişîn de û wisaewhemûkird û koşişênhevrêzîtêkdiçin di navberatevgerarizgarîxwazde .

Evbûyeraneberpirisyanesêrehendênxweyênserekîasodarvedikşîne:

-serîhildananakokiyênbingehîn di navbera (Partî)xwedîrêbazaBarzaniyêNemir û (pyd) çêlîka (pkk) xwedîstratijiyapozbilindiyê û ramanabinbirkirinêyadijîhemûalîgirêntevgerarizgarîxwazakurd li her çarparçeyênKurdistanê û nexasmaarmancînanaBarzaniyetiyê .

-takekêşana (pyd) bibiryaranetewxwazîve li RojavayêKurdistanê û ladanahemûalîgirêndîtir li sertênerînekebîrkuştî û çavsoriyênserkêş,û di danûstanênhevrêzî de di gel alîgirênxebatkar de li sergorepanatevgerarizgarîxwaziyê.

-hevalbendiya(pyd)di gel rijêmê de bi şêwazekîstratîjî de û evrehenddiyarbûpaşîvekişîna hêzênewlekariyêyênrijêmêjiçenddeverênkurdîve û raspartinadamûdezgehan bi dest (pyd) ve û hêzênwêyênpeywendîdar (ypg) , ewhêzênkubûneserdar û desthiladdar li serjîn û jiyaragelêkurd li RojavayêKurdistanê .

Berpabûnaşer û pevçûnaragehandinê di navbera (Partî) û (pyd)de ne qewmanekenûsaze, lêdestgîrkirinakadiroyanbûyerekebalkêş û serinçrakêş e , û taybedmendiyekexweyasiyasîheye di vêrewşahestiyar de û nexasmapaşîpêşêlkirinarêkefinaHewlêrê di dîdaradawî de li gel serokBasrzanîjibal (pyd) û dûvelankênwîjialîgirênhelwêst(nanêsêlê).

Şer û pevçûnaragehandinêkarûbarekîsaxleme di warêsiyasî de jiberkudibebendgîrdijîberpabûnaşer û pevçûnaçekdarî û wisahelwêstê her alîgirekîdiyar û belûdibe , û her alîgirekşaştî û rastiyêjihevnas dike û helwêstêrast û ron û rasteqîneava dike li sertênerînahoşmejanî , û wisa gel dimîneqazançkirêherîmezin di vêberanberkêşanê de.

SERGONÎ Û KOÇBERIYA KURD

BEXT REŞÊ KOÇER

Jiberê de Kurd dibêjin :Xerîbîzore . Şamşekire lêwelatjêşirîntire .Evherdu pend hatinegotinjiencama wan bandorênsîkolocîyênherîdijwaryênmirovtêre derbasdibedemakumirov li sergonî û koçberiyêjiyan dike.

Têzanîntu gel li serrûyêzemînêwekgelê Kurd di sergonî û koçberiyê re derbasnebûne û jiencamasergonî û koçberiyêhezarên Kurd jiyanaxwejidestdanenexasim di vîsedêdawî de sedêbîstan, weksergonî û koçberiyahezarênmalbatên Kurd berobajarênwekHeleb, Şamjiencamatêkçûna wan şoreşanyênku li kurdistanabakurdihatinvêxistinberanberîdewletaTirk, wekşoreşaŞêxSe'îd û yaIhsanNûrûPaşa, sergonî û koçberiyakurdênbaşûrberodewletê nherêmêvejiberêrîşênleşkerêÎraqê û bi taybetsergonî û koçberiyaBerzaniyênemir û li gel hejmarekhevalênxweber bi Rosiyayêve û nayêveşartinsergonî û koçberiyamilyonîyagelê me li başûrber bi Tirkiyêve di buharasala 1991an de, sergonî û koçberiyahezaranjiciwan û xortên me ber bi Oropayêve, û heyanehajîgelê me dabeşîsergonî û koç beriyêdibejiserdemavêşoreşêkuevzêdetirî du salanberdewame.

Li gel hemûencamênreşyênsergonî û koçberiyêyênsîkolocî û aborîyêntênexuyakirin li sergelan bi giştî û li sermirovan bi taybetî, emdikarinbêjinku Kurdjiencamênwêyênreşwekmirinazarok û extiyaranjiserm,êş û xeniqandinagelekji wan di derya û avan de, Kurd pêşerojekegeş û pêdiviyênberdewamiyaçend,ziman,jiyan û hebûnaxwejêafirandine.

Hêjayîgotinêye mêrxasî,lehengî û dilsoziyaBerzaniyênemirsergonî û koçberiyêçêkiriyê û serokêyekempartî li SûriyayêNûredînZazasergonî û koçberiyêçêkiriye, û sergonî û koçberîbûneserdemên van destkefti nênnehabaşûrêKurdistanêtê re derbasdibe , û di warêçand û zimên de weşanayekemrojname bi zimanêKurdî li serdestênemirMiqdadMithetBedirxan û danînabingeh û elfebayazimanêKurdî li serdestêCeladetBedirxan di sergonî û koçberiyê de hatineholê û seydayêCegerxwînewqasberhemênxwe li derveyîwelêtweşandine û gele kawazênHunermendênemirMehemedŞêxojisergonî û koçberiyê me wergirtine ûhunermendêhêjaŞivanPerwerjiderveyîwelêtevdehênsalanji Kurd re dike,

Lêmixabinhêgelê me di sergonî û koçberiyê re derbasdibejiencamanîrênvêşoreşê û hîn bi hezaran di çadiran de dijîn, ewên li başûrêKurdistanê û yênxwe li kampênwêdigrin û bi taybetyên di kampaDomîzê de jiyandikin û yênhîndilê me li ser wan diêşin û yênhêviya me yayekemînjihikûmetaherêmêheyekubihtirmijûlahiyê bide rewşa wan û hêviya me yaduyemji wan bi xweheyeku li gorqonaxê bin, cihêdilsozî û welatperweriyêbin û jiêş û zehmetiyêntê re derbasdibinhêviyênpîrozbiafirînin.

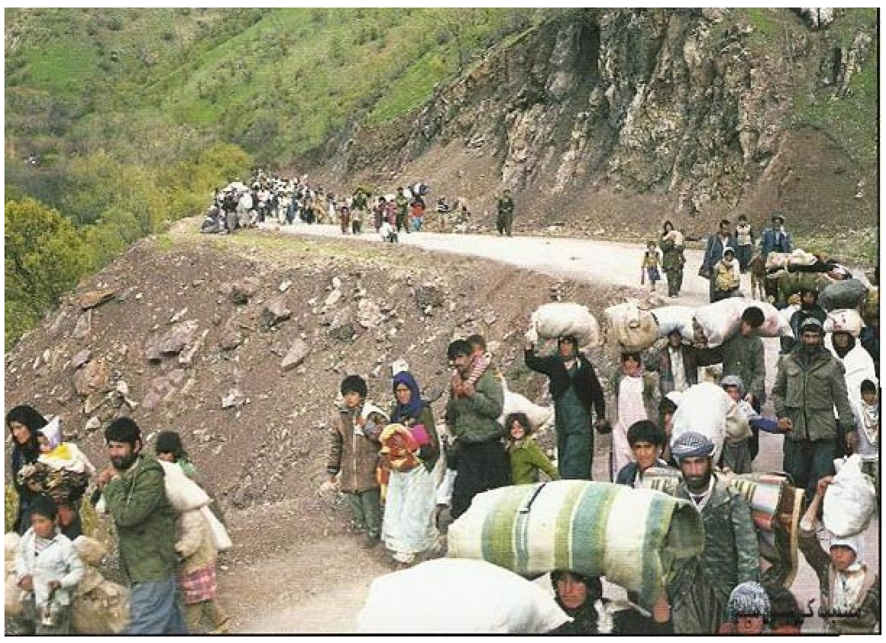

www.arsivakurd.org

Jin û afret

HozanDêrşewî

Hebûnacivakê bi pêkhatinamêr(peya) û jinêdixemile, jibervêyekêdixwazimç endgotinanşirove û watezelalbikimli serpeyvênwateyamêzayêdidindi ferhengakurdî de.
Pîrek:ne gotinekeresene di dîrokakurdî de, têwateyakêmbûn û pîrbûnêderbarêmêzayê de.
jin:jijiyan, jîndarî, jînbûn, jînkirinkuhemûjî bi wateyanirx û rêzajîn û jiyanêdidinkuperwerdehî û jiyananifşan li berdestêmêzayêpêktê,
afret:xwedamirovdiafrîne, mêzajî bi vêgotinêtênaskirin li hindeverênkurdistanê bi wateyakunêrzajimêrzayêçêdibe û jindikarenifşekîafrêner û daner û perwerd bide civakê
hevjîn(hevser): nêrza û mêzadema bi hev re dizewicindibinhevjînêhevyan hevserêhevjibervêyekêşûnaembêjinp îrekawî, yanmêrêwê, gerekembêjinhevjînawî, hevjînêwê
ferheng û mêjoyakurdîzengîn e bi dehêgotinêncihgirtî bi wateyanêrza û mêzayê, zimanê me zengîn e.

Hevpeyvîna zarokên Helebçe û Efrînê (taxa Şêx Meqsûd)

Mihemed alî abdo

Zarokênherdubajaran(Helebçe – Efrîn) li buhiştêhatin gel hevdû û wihadiaxivîn, ZarokênHelebçe: gulênbuharênuhdipişkivînlêbihnawê me bihnnekirjiberkubihnasêvaxurtirbûl êmixabinewbihnxweşiyasêvadirêjîne domîçimkîewjehirbû û bihnakuştinê û qirkirinêbûnemînabihnaevîn û jînêye, her buharekdiborîbêkuştin li kurdisatanêempêgelekdilşadbûn.
Lê ax felekaneyar ma çimaqederazarokênkurdistanêdemakuewên bi gulanredivêmezinbibine wtênekuştin ma tucarîdaristan û gulistanbêgulanxweşdibin ?!sed car ha wareyfelekabêbext!caraduyemîne piştî 16 Avdarêsala 1988an de emxemgîniyaxwebibîrtînin di 13 Nisanê de sala 2013 an de bi kuştinagulênbuharê,zarokênkurdan li ŞêxMeqsûd.Eyfelekaxayîn ma tudîrokaxwe bi me tenê re dubaredikî û vêcarê li Rojavayêkurdistanê û timî di buharêde û bi çekênkîmyawî û bi destêrijêma(ba'as), belêe mşehîdbûnjiberkuemzarokênşoreş û pêşmergeyanbûn û dijmindixwestjixewnaxweyadijwar bi mere rizgarbe ma hûnjîeyzarokênŞêxMeqsûdmîna me bûn?? bersivazarokênŞêxMeqsûd: emnizaninemzarokênşoresarûmetêb ûnyanna, êdîemdizaninmînadibêjin:(şerêgur û hirç di navgenimê medebû), embûnqurbaniya wanşerêndijwar, şervanên me gelekbûnû her yekîxweparastlê me xwenikarî??!! xişma me dijwartire û kûrtire!! gelê me li RojavayêKurdistanêbêxwedîye wekîçawedibêjin (pezêbêşivan) neçarmaye. mixabinyêndibêjinemrêveberin ne qasîberpirsyariyê ne û li tevîêşekegirandayikênkurdlawênxweji bîrkirine û bilbilên me bêfixanbûne û tembûrvanên me tilîkênxwehişkbûne û embûnejimarnezarokxwedîvan û can !!![gelê me kurdnirxênxweyênkurdewariyêdestjêberdayî û peyjîyanaxweyaaborî û diravîketiye û qerebelexa (jiyana modern) de ne hestiyare bi êş û derdêgelêxwe û bi tenêhestiyardibedemêbûyerekyekser li serwîbandor dike, angonemaemhestiyarbibin bi dozaxwe di pêvejoye kewisakuhemûcîhanbûyemînagunde kîbiçûk,ma geloseykolojiya me kurdan nayêguhartin!? divê her timempergendebin û piştî her buyerekêemê hişyarbinmînaserpêhatiyadibêje: (xweziyaaqilêkurdanyaduyemîn ê meraba).
gelêkurd: kuştinakurdekî û kuştina wan bi hezaranmînahevdûneçimkîku ştinamirovekîkurdwateyawêkuştinan irxênkurdanyênnetewî û hebûnawîyadîrokî ye û demaembêdeng bin bi kuştinaçendkurdanwê normalbekuembêdeng bin û neçarbin bi qirkirinanetewakurd û hebûnawîyadîrokîye û bitenêtemaşevanin û mîna her miletekîcîhanêyêbiyanîemê bêjindilê me disote û bi xemgîne!!??

Jina kurd û biryara siyasî li Rojavayê Kurdistanê

EvînŞikakî

Em tev dizanin ku jin hatiye lipaşxistin, pirsa jinê pirseke giringe, û watedare li her welatî, û li her derî tê nerxandin û giftûkirin, gelek semînar û danûstendin li ser hatiye û têne gotin.
di rewşekeweha de pir asteng û gîrûgirift , hînajina kurd li ber xwe dide û xweradigre, û her weha gavên wê li ber sînoran nayên rawestan, herdem hewil dide ku di hemî warê jiyanê de çi siyasî be yan civakî be xwe bide xuyakirin û diyarkirin,û wekî jin xwe biçesbîne ,ji ber ku Jin xwedibîne çavnêra serdemê xwe, hezkirin, evîn û bêrîkirina wîserdemî, û li ser wê dilgermiya xwe berdewam dimîne, mêwan diçîne, hizran diafirîne.
Gelo di Rojavayê Kurdistanê de heta kîjan redeyêrola jina kurd di tevgera siyasî de heye ?
jina kurd gehiştiye wê radeya ku bikare bibe xwediya biryara siyasî?
ew çelengî û wêrebûnûqehremaniya di şoreşê de dikegelo di siyasetê de jîdikare pirsgirêka kurdîbîne zimên û bişopîne?
jina kurd li Rojavayê Kurdistanê tevlî tevgera siyasî bû dema ku yekemîn partiya siyasî hate damezrandin di sala 1957an de, lê ev beşdarbûn û derbasbûna jinê bi rêya bavê wê bû yan birayên wê yan jî hevjînê wê yên ku ew bi xwe endam bûn di wê partiya siyasî de, ji ber ku jin ne xwediya biryara xwe bû ku ew bibe endama partiyeke siyasî û nejî rêxistineke civakî,hetanî salên heştiyanji nûve wateya karê siyasî li cem jinakurd hate zelalkirin û li azadiya xwe wekî jin xebitî,her weha hebûna rêxstinên jinan di tevgera kurdî de pencerk bû ku jin li ser doza xwe û her weha pirsgirêka xwe wekî jin raweste û binerxîne.
em tev dizanin ku civaka me civakeke ne azade, û wek civak em li dergehê azadiyê didin lê berî wêjî dergehê azadiyeke netewî heye angoem dikarin bêjin têkiliyek di navbera pirsa azadiya netewî û civakî de heye,lewmadi baweriya min dejina kurd weku niha bi hêz û wêrebûneke bêhampa tevlî şoreşê dibe û bi hijmareke mezin beşdar dibe, tevî wehajî ev nabe wateya ku dikare vê rolê di siyaset û standina biryara siyasî de bike û bîne zimên yan çareseriyekêbibîne.
di damezrandina encumenî niştîmanî kurdî li Suriyayê sala 2011 an dehijmara endamên jin pirkêmbûn di kongira yekemînde, lê di kongira duyemîn de jimar pirtirbûn, dîsa ev nayê wateya ku jin xwediya standina biryara siyasî be helbet evjî vedigere gelek sedeman .
lê niha hawildanên baş hene ji hêla jinan bi xwe ku jina kurd tevlî jiyana civakî û siyasî û her wisa aborî bibe di rêka dezgehên bajarîû komele û rêxstnên jinan de, da her jinek bibe xwediya biryara xwe û rolekexwe ya mezin bilîze û asoyên berfireh di asmanê azadiyê de veke û gavên xwe bi wêrebûn bavêje, her weha bibe xwdî ezmûneke serbixwe da bikare rola xwe di hemî qadên jiyanê de bibîne û pirsgirêkên xwe çareser bike û bîne zimên.

TENÛR

Qasim Marîka

Tenûra li nîvê taxê delala li nîvê taxê
Sê zeriya bi şiyêne axê yek di do ji mala axê
Hun lêkin tevde bi hevre hun çêkin tevde tenûrê
****
Tenûra mala elîya hat sitirhan bi çend zerîya
çêkirin lûfikê herîya li dorê bi bine xwedîya
Hun lêkin tevde bi hevre hun çêkin tevde tenûrê
****
Tenûra nîvê kolanê hat daran ji mozalanê
Gerim nekir bo pêvedanê nezana ardû ne danê
Hun lêkin tevdebi hevre hun çêkin tevde tenûrê
****
Tenûra di pala gir de agirê tenûrê bi linda
Çend zerîya rista di serda çenda nan bi hevre levda
Hun lêkin tevde bi hevre hun çêkin tevde tenûrê
****
Tenûra li tara jora civîyan hemî por sora
Zû derxin nanê kulora keçka mixtêr lê bê dora
Hun lêkin tevde bi hevre hun çêkin tevde tenûrê
****

Xwendekar û Şoreş

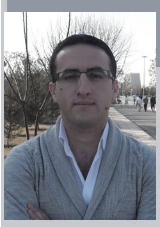

DijwarTewfîq-Amûdê

DemaBarzaniyênemirli yekîtiyaSovyêtbûyaber êşandekjixwendekarênKurdistanêçûnserdana wî,bavênemirji wan re got:'XWENDEKAR SERÊ RIMÊNE DI HEMÛ ŞOREŞAN DE' pêdivîye guhdanbidinexwendinû zanînêçimkîhûnê di pêşerojê deserkirdayetiyavîmiletîbikin,û tênasîndemanavê ŞOREŞ têgotinmirov di hizr û ramanêxwe de hestek bi azadî ,wekhevî û rêzgarkirinawîjidagîrker û stemkaran û mirov li dijî wan radiweste.Di şoreşaSûriyayêyapîrozde yakuji DER'A û AMÛDÊ destpêkir û gihişthemûdever û bajarênSûriyayê,xwendekarênsûrî û bi taybetîxwendekarênkurdrolekegiring û mezinlîstin li hemûdeverênkulêjiyandibin û bi taybetî di peymangeh û zanîngehan de,bi pilankirin û serkêşiyacivakêde,di her xwepêşandanekê de, û di¬ navakar û çalakiyênxwendekaran de avakirinarêxistinêncivakabajarîwekkomele,hevgirtin û hevrêzan bi bername û duruşmênnûjen ta kuxwendekaran bi rêxistinbikin û berxwedanê di bermaf û berjewendiyêwî bike ,û vejînkirinakesayetîkîzana û rewşenbîr,belavkirinazanîn,çand û kultûr di navacivakê de, Pêwîst e kuxwendekarênkurdxizmetê bi armancênnetewey-axwebikin û Kar û xebatê jiboavakirinajîngeheketendurist di hemûwarî deû pêkanînacivakekêmirovserdest li serbingehagirêdayîbûna bi danezanacîhanîyamafênmirovan. dihemandemê de pêwîst e di her cihekî de kumafêkurdan hate binpêkirin, tevahiyaxwendekarênkurdwêyekêşermezarbikin û di vîwarî de yekhelwest bin,lêbelêxudanêguhertin û nûjiyanê di hemûcivakê de xwendekarin.

Ahenga derçûna şagirdên peymangeha Bedirxan a zimanê kurdî li Dêrikê.

Dengê kurd – Bilind mela. Dêrik

Rêveberiya peymangeha Bedirxan a zimanê kurdi û bi serpereştiya partiya Demuqrata kurd li sûriyayê (El Parti, roja çarşemê 24/4/2013 z, li bajarê Dêrikê li hola Kamil ya şahiyan ahinga derçûn û belavkirina bawernameyên xwendekarên her du xulên zimanê kurdi û perestariyê hate lidarxistin.

aheng hate dest pêkirin bi katek rawestan li ser canê pakê hemû pakrewanên kurdistanê û serwerê wan Barzaniyê nemir û ser canê malbataBedirxaniyan bitaybeti mîrê zimanê kurdi (Celadet Bedirxan). û piştre sirûda netewiya kurd Ey Reqib hate pêşkêşkirin.

Rêveberê ahengê xêrhatina amade û mihvanan kir, û pştire peyva peymangeha Bedirxan hate pêşkêşkirin ji layê rêveberê peymangehê ve mamoste (Mihemed Emin), û di gotina xwede rêveberê peymangehê rewşa zimanê kurdi li rojavayê kurdistanê de diyar kir û têde tekez li ser taybet mendiya zimên ji mirov re,

ve û hijmarên dibistanên peymangehê ve girêdayi yên li gundan yên ku hijmara wan digehe (46) dibistanan û di dawiya gotinê de sipasiyeke taybet ji bo rêxistina parti li Dêrikê kir ku piştgêriû alikariyê dide peymangehê û bitaybetî mamoste Behzad Dorsin yê ku bi destpêka damezrandina peymangehê de pişgêri û alikari da binyata vê navendê.

û piştire sitranek hate pêşkêşkirin ji layê kûlilkek ji kûlilkên peymangehê bi navê (zimanê kurdi).

Bawername hatin belavkirin li ser şagirt û karmendên rêveberiya peymangehê bi vî awayî :
Asta yekemîn a zimanê kurdi 186 bawername
asta dûyemîn 13 bawername , zaravê soranî 17,
xula perestarî û tendirustiyê 124 , ragihandin 4, xula rêbazan 14, mamosteyên zimanê kurdi 40, karmendên rêveberiyê 10.

ûdi dawiyê de hunermend û dengbêjê hêja (Cemal Se'dûn)bi dengê xwe yê zelal aheng geştir kir.

Mîr û Nêçîrvan

Ciwan Alawî

Dibêjinrojekîjirojanmîrêbotan bi çendsiwarênxwere derketibûdeştê .
Mêr û peyayênxwegihannavseraçiyayekîbilind ,mîrnêrîkupeyayek li berkevirekîmezinrûniştiye, mîrjihogirênxwe re got : kaemherincemvîpeyayîbizaninçi dike Mîrjêpirskir û got: peyayêdelaltu li bervîberîçidikî?
Nêçîrvan: eznêçîrvanimezbenî
Mîr :kanîtajî û tolênte?
Nêçîrvan: ez li berkewanimezbenî.
Mîr : ma tuçawebêtifingkewandigrî?
Nêçîrvan: kewê min ê ribathey-e**Mîr :**têçawe bi kêwkewanbigrî?
Nêçîrvan: min dav li dorawîvedane ,kewê min wêbixwîne û kewênçiyêhemûwêbikevindavê û ezê jî wan bigirim.
Mîr: tuçixwarinêdidîkewêxwe?
Nêçîrvan: ezkuliyandidimêezbenî
mîr li kêwnêrî û got: hey heywanêbênamûstuçaweheval,hogir û welatiyênxwe bi destêxwejidijmin re dikîdavan. Dijminêkutu li cemî, te dike rekihê û kuliyandidete, lêegertuazadbûyateyêhemûtiştbixwar an, tiştênhêja û bêhejmar , mîrşûrêxwederanî û kewkerkir û got xelkêdoraxwe: " çikesêkuheval û hogirênxwe dike davêndijiminheznakim, heqêwîkesîkuştine.

" jiprtûkaEbdulbaqîHuseynî "